

ΕΞ.ΕΠΕΙΓΟΝ
Να αποσταλεί με e-mail

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΠ. ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΑ

Πληροφορίες: Κ. Τρυποσκούφης, Μ. Χιώτη
Γ.Καρύδας

Τηλέφωνο: 213 136 4009, 4815, 4809

e-mail: k.tryposkoufis@ypes.gr, mar.chioti@ypes.gr
g.karidas@ypes.gr

Ταχ.Δ/ση: Σταδίου 27

Ταχ.Κώδικας: 101 83, ΑΘΗΝΑ

Αθήνα, 28 Αυγούστου 2018
Αριθμ. Πρωτ.: 44660

ΠΡΟΣ:

Τους Δήμους και Περιφέρειες της Χώρας*
- Πρόεδρο Οικονομικής Επιτροπής
- Προϊστάμενο / η Οικονομικών Υπηρεσιών
- Στατιστικό/ή ανταποκριτή/τρια
*με την παράκληση για διαβίβαση της παρούσας στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που έχουν συστήσει ή συμμετέχουν και είναι φορείς Γενικής Κυβέρνησης.

ΚΟΙΝ:

1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
2. -Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής
3. -Γενικό Λογιστήριο του Κράτους \ Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού
4. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Εγκύκλιος: 29

ΘΕΜΑ: Ενσωμάτωση του σχεδίου του προϋπολογισμού έτους 2019 και λοιπών δημοσιονομικών στοιχείων στη Διαδικτυακή Βάση Δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών.

ΣΧΕΤ:

- α) Οι διατάξεις των άρθρων 77§5 και 78§4 του Ν.4172/2013 «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις».
- β) Οι αρ. 33847 και 33848 /25.07.2018 (Β' 3086 και 3087) κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών σχετικά με την παροχή οδηγιών για την κατάρτιση προϋπολογισμών έτους 2019 των Δήμων και Περιφερειών αντίστοιχα.
- γ) Η αρ. 2/58076/ΔΠΓΚ/27.07.2018 εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών σχετικά με την κατάρτιση του προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης οικονομικού έτους 2019.

Σκοπός της παρούσας εγκυκλίου είναι η παροχή οδηγιών αναφορικά με τη **διαδικασία ενσωμάτωσης των σχεδίων προϋπολογισμού έτους 2019** των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ) που είναι φορείς της γενικής κυβέρνησης **στη Διαδικτυακή Βάση Δεδομένων του ΥΠΕΣ** (<http://www.eetaa.gr/modota/modota.htm>), προκειμένου το Παρατηρητήριο να παράσχει γνώμη επί αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του (α) σχετικού. Τα σχέδια προϋπολογισμού θα υποβληθούν στη Διαδικτυακή Βάση Δεδομένων του ΥΠΕΣ (εφεξής ΔΒΔ) από τους Στατιστικούς Ανταποκριτές, οι οποίοι για την εισαγωγή στη ΔΒΔ θα κάνουν χρήση των κωδικών τους (**όνομα χρήση: username και κωδικός πρόσβασης : password**). Στη συνέχεια η υποβολή του σχεδίου προϋπολογισμού θα πραγματοποιηθεί στο περιβάλλον εργασίας όπου καταχωρούνται τα μηνιαία στοιχεία του κάθε φορέα μέσω των στατιστικών δελτίων. Η υποβολή του σχεδίου π/υ 2019 θα πραγματοποιηθεί μέσω του δελτίου με τίτλο **Σχ. Προϋπ. 2019**. Το δελτίο θα θεωρείται ότι έχει υποβληθεί μόνο μετά την οριστικοποίησή του.

Το δελτίο **Σχ. Προϋπ. 2019** αποτελείται από τους εξής πίνακες και καρτέλες:

- Α) τους πίνακες «**I. ΈΣΟΔΑ**» και «**II. ΈΞΟΔΑ**», στις οποίες πρέπει να συμπληρωθούν δύο (2) στήλες: η στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2018», στην οποία θα καταγραφούν οι εκτιμήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για την περίοδο 01.01 – 31.12.2018, και η στήλη «Π/Υ 2019», στην οποία θα καταγραφούν οι τα έσοδα και οι πιστώσεις του σχεδίου προϋπολογισμού έτους 2019.
- Β) τον πίνακα «**III. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**», ο οποίος επίσης αποτελείται από δύο (2) στήλες: «31.12.2018 (εκτίμηση)» και «31.12.2019 (πρόβλεψη)».
- Γ) τον υπο-πίνακα «**ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ**», όπου υπολογίζεται το δημοσιονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει από τα σχέδια προϋπολογισμού των υπόχρεων φορέων σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ισχύει για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που καταρτίζουν και εκτελούν προϋπολογισμό σε ταμειακή βάση (βλ. Παράρτημα Ι).
- Δ) τον πίνακα με τίτλο «**V. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ**» στον οποίο οι στατιστικοί ανταποκριτές καλούνται να καταχωρήσουν στοιχεία, τα οποία είναι απαραίτητα για τον έλεγχο των εγγεγραμμένων ποσών στους ΚΑΕ της ΟΜΑΔΑΣ ΕΣΟΔΩΝ Ι της κατηγορίας 03 «ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ».
- Ε) την **καρτέλα «ΥΠΟΓΡΑΦΟΝΤΕΣ»** όπου, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται το πεδίο «**Στοιχεία**»: Από την πτυσσόμενη λίστα του πεδίου οι στατιστικοί ανταποκριτές πρέπει να επιλέξουν την περίοδο εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους 2018 που ελήφθη υπόψη για την κατάρτιση του π/υ 2019 (π.χ. εκτέλεση 6μήνου 2018 ή εκτέλεση 7μήνου 2018 κλπ).

Επί των πινάκων επισημαίνονται τα εξής:

A. Πίνακες «I. ΈΣΟΔΑ» και «II. ΈΞΟΔΑ» \ Στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2018»

A1. Στη στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2018» των πινάκων «I. ΈΣΟΔΑ» και «II. ΈΞΟΔΑ» **μεταφέρονται τα ποσά που αναγράφονται στα σχέδια των προϋπολογισμών** - συγκεκριμένα στις στήλες «ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ 31.12.2018» και «ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΕΣ 31.12.2018» των σχεδίων προϋπολογισμού των δήμων και των ΝΠΔΔ αυτών και στις στήλες «ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΤΟΥ ΈΤΟΥΣ» των σχεδίων προϋπολογισμού των περιφερειών - σύμφωνα με τους ισχύοντες τύπους προϋπολογισμού για δήμους και περιφέρειες¹.

A2. Πριν από την υποβολή του δελτίου στη ΔΒΔ, κρίνεται σκόπιμο να ελέγχεται ότι τα ποσά που έχουν καταγραφεί στις στήλες των εκτιμήσεων των σχεδίων προϋπολογισμού:

- ➡ είναι **μεγαλύτερα ή ίσα** από τα εισπραχθέντα έσοδα ή τα πληρωθέντα έξοδα της περιόδου εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους 2018 που έχει ληφθεί υπόψη για την κατάρτιση του προϋπολογισμού του έτους 2019,

- ➡ **διέπονται από τη σχέση:**

ΔΗΜΟΙ και ΝΠΔΔ Δήμων: Χρηματικό υπόλοιπο Π/Υ 2018 + [Εκτιμήσεις 2018] esS2. ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ (s1-5)>= [Εκτιμήσεις 2018] exX1. ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (6+7+8+9)

¹ Ο ισχύων τύπος προϋπολογισμού για τους Δήμους και τα ΝΠΔΔ αυτών θεσπίστηκε με το άρθρο 5§12 της αρ. 26945/31.07.2015 (1621B') Κοινής Απόφασης Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών με αντικείμενο την παροχή οδηγιών για την κατάρτιση προϋπολογισμών έτους 2016. Για τις Περιφέρειες ο ισχύων τύπος προϋπολογισμού θεσπίστηκε με το άρθρο 7 της αρ. 26947/31.07.2015 όμοιας απόφασης.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ και ΝΠΔΔ Περιφερειών: Ταμειακό υπόλοιπο Π/Υ 2018 + [Εκτιμήσεις 2018] esS1.
 ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (0000+1000+2000+3000+4000+5000+6000+7000+8000+9000) >= [Εκτιμήσεις 2018] exx1.
 ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (0000+1000+2000+3000+5000+6000+7000+9000+A100),

Στην περίπτωση κατά την οποία δεν πληρείται μία από τις παραπάνω συνθήκες, τότε το σχέδιο π/υ 2019 θα πρέπει να διορθωθεί.

A3. Στη στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2018» του δελτίου δεν συμπληρώνονται (τα σχετικά πεδία είναι κλειδωμένα):

- στον μεν πίνακα «I. ΈΣΟΔΑ»: τα πεδία του χρηματικού υπολοίπου (στα δελτία των Δήμων και των ΝΠΔΔ Δήμων -κωδικοί es5) και του ταμειακού υπολοίπου (στο δελτίο των Περιφερειών - κωδικοί esT100)) διότι δεν αποτελούν έσοδα χρήσης.
- στον δε πίνακα «II. ΈΞΟΔΑ»: τα πεδία «ex85. Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε. εντός του οικονομικού έτους» και «ex9. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ» στα δελτία των Δήμων και των ΝΠΔΔ Δήμων), και το πεδίο «exαρ.ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ» (στο δελτίο των Περιφερειών) διότι πρόκειται για ΚΑΕ που χρησιμοποιούνται μόνο κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού και δεν είναι δυνατή η ενταλματοποίηση δαπανών σε αυτούς.

B. Πίνακας «ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ»

Τα στοιχεία ισολογισμού και δη εκείνα των διαθεσίμων και των υποχρεώσεων αποτελούν βασικές παραμέτρους κατάρτισης του προϋπολογισμού των ΟΤΑ. Οι εκτιμήσεις για το ύψος των διαθεσίμων στο τέλος της χρήσης που προηγείται του έτους που αφορά ο προϋπολογισμός καθορίζουν τα ποσά που θα εγγραφούν στους ΚΑ του χρηματικού / ταμειακού υπολοίπου στο σκέλος των εσόδων, ενώ οι αντίστοιχες εκτιμήσεις για το ύψος των απλήρωτων υποχρεώσεων διαμορφώνουν τις πιστώσεις που πρέπει υποχρεωτικά να εγγραφούν στο σκέλος των δαπανών για την εξόφληση υποχρεώσεων ΠΟΕ. Συνεπώς, **ο πίνακας «III. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ» του δελτίου Σχ. Προϋπ 2019 είναι απαραίτητο να συνταχθεί με τη συμμετοχή των υπευθύνων κατάρτισης του προϋπολογισμού του φορέα.** Ειδικότερα, στον πίνακα του ισολογισμού καταγράφονται:

B1. οι εκτιμήσεις σχετικά με το ύψος των **στοιχείων ισολογισμού την 31.12.2018** [στήλη 31.12.2018 (εκτίμηση)], λαμβάνοντας υπόψη:

- το ύψος των στοιχείων ισολογισμού την 31.12.2017² και
- τις εκτιμήσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού έτους 2018 όπως αυτές αποτυπώνονται στη στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2018» των πινάκων «I. ΈΣΟΔΑ» και «II. ΈΞΟΔΑ».

Κατά την εκτίμηση των μεγεθών προτείνεται η χρήση των μεθοδολογιών που ακολουθούν ανά στοιχείο ισολογισμού.

α) Εκτίμηση ύψους διαθεσίμων 31.12.2018

ΔΗΜΟΙ και ΝΠΔΔ ΔΗΜΩΝ

+	[ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚ. 2017 \ ΠΙΝΑΚΑΣ III. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 1. Διαθέσιμα (α+β+γ)]
+	[Εκτιμήσεις 2018] esS2. ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ (s1-5)
-	[Εκτιμήσεις 2018] exX2. ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ (ΓΙΑ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ) (x1-85-9)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ και ΝΠΔΔ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

² Εφόσον τα στοιχεία ισολογισμού του στατιστικού δελτίου ΔΕΚ 2017 που έχει υποβληθεί στη ΔΒΔ διαφέρουν από τα πραγματικά στοιχεία ισολογισμού του φορέα στις 31.12.2017, τότε οι στατιστικοί ανταποκριτές οφείλουν να μεριμνήσουν για την επικαιροποίηση των στοιχείων ισολογισμού τόσο στη ΔΒΔ όσο και στον Κόμβο Διαλειτουργικότητας (αναφορά στοιχείων εγκυκλίου).

+	[ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚ. 2017 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 1. Διαθέσιμα (α+β+γ)]
+	[Εκτιμήσεις 2018] ess1. ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (0000 + 1000 + 2000 + 3000 + 4000 + 5000 + 6000 + 7000 + 8000 + 9000)
-	[Εκτιμήσεις 2018] exΧ2. ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ (ΓΙΑ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ)

β) Εκτίμηση ύψους χρεογράφων 31.12.2018

Τα χρεόγραφα αποτυπώνονται στις βάσεις δεδομένων οικονομικών στοιχείων του ΥΠΕΣ στο κόστος κτήσης και όχι στην τρέχουσα αξία τους. Επομένως, κατά τη συμπλήρωση των πεδίων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη το κόστος κτήσης των χρεογράφων που κατείχαν οι φορείς την 31.12.2017 και οι εκτιμήσεις που ενδεχομένως έχουν συμπεριληφθεί στη στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2018» των πινάκων «Ι. ΈΣΟΔΑ» και «ΙΙ. ΈΞΟΔΑ» σχετικά με την απόκτηση ή διάθεση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

γ) Εκτίμηση ύψους δανείων από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς 31.12.2018

ΔΗΜΟΙ και ΝΠΔΔ ΔΗΜΩΝ

+	[ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚ. 2017 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 4. Δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς]
+	[Εκτιμήσεις 2018] ΚΑΕ 31 [Εισπράξεις από δάνεια]
-	[Εκτιμήσεις 2018] ΚΑΕ 6516,6517,6518,6526,6527 (Χρεολύσια)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ και ΝΠΔΔ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

+	[ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚ. 2017 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 4. Δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς]
+	[Εκτιμήσεις 2018] ΚΑΕ 7100 [Έσοδα από συναφθέντα έσοδα] + ΚΑΕ 8710 [Έσοδα προερχόμενα από συναφθέντα δάνεια]
-	[Εκτιμήσεις 2018] ΚΑΕ 6120 (Χρεολύσια)

δ) Εκτίμηση συνόλου υποχρεώσεων πλην δανείων 31.12.2018

ΔΗΜΟΙ και ΝΠΔΔ ΔΗΜΩΝ

+	[ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚ. 2017 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 5γρ. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων]
-	[Εκτιμήσεις 2018] ΚΑΕ 81 [Πληρωμές υποχρεώσεων Π.Ο.Ε]
-	[Εκτιμήσεις 2018] ΚΑΕ 83 [Επιχορηγούμενες πληρωμές υποχρεώσεων Π.Ο.Ε]
+	[Εκτιμήσεις 2018] Δαπάνες τρέχουσας χρήσης που εκτιμάται ότι θα παραμείνουν ανεξόφλητες την 31.12.2018

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ και ΝΠΔΔ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

+	[ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚ. 2017 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 5γρ. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων]
-	[Εκτιμήσεις 2018] ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (κωδικοί με διάκριση .02+.03)
+	[Εκτιμήσεις 2018] Δαπάνες τρέχουσας χρήσης που εκτιμάται ότι θα παραμείνουν ανεξόφλητες την 31.12.2018

Σημείωση: Εφόσον από τα στοιχεία προκύπτει ότι εκτιμάται μείωση των υποχρεώσεων κατά διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, θα πρέπει αυτή η μείωση να «καλύπτεται» από τις αντίστοιχες εκτιμήσεις σχετικά με τις πληρωμές ΠΟΕ έτους 2018. Για παράδειγμα, έστω ότι:

- 5γρ. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων 31.12.2017 = 1.000€

- *5γρ. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων 31.12.2018 = 600€*

Σε αυτή την περίπτωση, οι υποχρεώσεις πλην δανείων εκτιμάται ότι θα μειωθούν κατά 400€ και άρα πρέπει να ισχύει:

- [Εκτιμήσεις 2018] >= ΚΑΕ 81 + ΚΑΕ 83 >= 400€ (ΔΗΜΟΙ και ΝΠΔΔ) ή
- [Εκτιμήσεις 2018] ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΟΕ (κωδ .02+.03)>=400€ (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ)

B2. οι προβλέψεις των φορέων σχετικά με το ύψος των στοιχείων ισολογισμού την **31.12.2019** [Στήλη «31.12.2019 (πρόβλεψη)]:

- **εκκινώντας** από τις εκτιμήσεις σχετικά με το ύψος των στοιχείων του ισολογισμού τους την 31.12.2018 και
- κάνοντας την **παραδοχή ότι ο προϋπολογισμός έτους 2019** (όπως αυτός έχει αποτυπωθεί στη στήλη «Π/Υ 2019» των πινάκων «I. ΈΣΟΔΑ» και «II. ΈΞΟΔΑ») **θα εκτελεστεί πλήρως.**

Κατά την εκτίμηση των μεγεθών προτείνεται η χρήση των μεθοδολογιών που ακολουθούν ανά στοιχείο ισολογισμού:

α) Πρόβλεψη ύψους διαθεσίμων 31.12.2019

ΔΗΜΟΙ και ΝΠΔΔ ΔΗΜΩΝ

$$\begin{array}{l}
 + \left| \begin{array}{l} \text{[Σχ. Προϋπ. 2019 \ ΠΙΝΑΚΑΣ III. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2018 (εκτίμηση)» \ } \\ \text{is1. Διαθέσιμα (α+β+γ)} \end{array} \right. \\
 + \left| \begin{array}{l} \text{[Π/Υ 2019] esS2. ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ (s1-5)} \\ \text{[[Π/Υ 2019] exX1. ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (6+7+8+9))} \end{array} \right. \\
 - \left| \begin{array}{l} \text{[[Π/Υ 2019] ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ} \end{array} \right. \\
 + \left| \begin{array}{l} \text{[[Π/Υ 2019] ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ} \end{array} \right.
 \end{array}$$

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ και ΝΠΔΔ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

$$\begin{array}{l}
 + \left| \begin{array}{l} \text{[Σχ. Προϋπ. 2019 \ ΠΙΝΑΚΑΣ III. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2018 (εκτίμηση)» \ } \\ \text{is1. Διαθέσιμα (α+β+γ)} \end{array} \right. \\
 + \left| \begin{array}{l} \text{[Π/Υ 2019] ess1. ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (0000 + 1000 + 2000 + 3000 + 4000 + 5000 + } \\ \text{6000 + 7000 + 8000 + 9000)} \end{array} \right. \\
 - \left| \begin{array}{l} \text{[Π/Υ 2019] exX2. ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ (ΓΙΑ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ)} \end{array} \right.
 \end{array}$$

Εναλλακτικά, αντί του ανωτέρω υπολογισμού, μπορεί να γίνει η εύλογη παραδοχή ότι, εφόσον στο σχέδιο ο προϋπολογισμός του 2019 είναι ισοσκελισμένος, τότε η πρόβλεψη για το ύψος των διαθεσίμων της 31.12.2019 θα είναι ίση με το ύψος των εγγεγραμμένων πιστώσεων στην ομάδα 9 «ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ». Εάν ο προϋπολογισμός του 2019 είναι πλεονασματικός, δηλαδή το σύνολο των εγγεγραμμένων εσόδων (συμπεριλαμβανομένου του ταμειακού / χρηματικού υπολοίπου) υπερβαίνει το σύνολο των εγγεγραμμένων εξόδων, τότε η πρόβλεψη για το ύψος των διαθεσίμων της 31.12.2019 θα είναι ίση με το ύψος της διαφοράς τους πλέον των πιστώσεων που έχουν εγγραφεί στην ομάδα 9 «ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ».

β) Πρόβλεψη ύψους χρεογράφων 31.12.2019:

Κατά τη συμπλήρωση των σχετικών πεδίων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη το εκτιμώμενο ύψος των χρεογράφων την 31.12.2018 και οι εγγραφές των σχεδίων προϋπολογισμού έτους 2019, όπως αυτές έχουν συμπεριληφθεί στη στήλη «Π/Υ 2019» των πινάκων «I. ΈΣΟΔΑ» και «II. ΈΞΟΔΑ», σχετικά με την απόκτηση ή διάθεση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

γ) Πρόβλεψη ύψους δανείων από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς 31.12.2019:

Η πρόβλεψη για το ύψος του οφειλόμενου κεφαλαίου από δάνεια κατά την 31.12.2019 θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εγγραφές στα σχέδια προϋπολογισμού έτους 2019 σχετικά με τις

προβλεπόμενες ετήσιες εισροές από δάνεια και τις εκροές για πληρωμές χρεολυσίων. Συνεπώς, ισχύει η σχέση:

ΔΗΜΟΙ και ΝΠΔΔ ΔΗΜΩΝ

+	[Σχ. Προϋπ. 2019 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2018 (εκτίμηση)» \ is4. Δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς]
+	[Π/Υ 2019] ΚΑΕ 31 [Εισπράξεις από δάνεια]
-	[Π/Υ 2019] ΚΑΕ 6516,6517,6518,6526,6527 (Χρεολύσια)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ και ΝΠΔΔ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

+	[Σχ. Προϋπ. 2019 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2018 (εκτίμηση)» \ is4. Δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς]
+	[Π/Υ 2019] ΚΑΕ 7100 [Έσοδα από συναφθέντα έσοδα] +ΚΑΕ 8710 [Έσοδα προερχόμενα από συναφθέντα δάνεια]
-	[Π/Υ 2019] ΚΑΕ 6120 (Χρεολύσια)

δ) Πρόβλεψη ύψους υποχρεώσεων πλην δανείων 31.12.2019:

ΔΗΜΟΙ και ΝΠΔΔ ΔΗΜΩΝ

+	[Σχ. Προϋπ. 2019 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2018 (εκτίμηση)» \ 5. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων]
-	[Π/Υ 2019] ΚΑΕ 81 [Πληρωμές υποχρεώσεων Π.Ο.Ε]
-	[Π/Υ 2019] ΚΑΕ 83 [Επιχορηγούμενες πληρωμές υποχρεώσεων Π.Ο.Ε]
+	[Π/Υ 2019] Δαπάνες τρέχουσας χρήσης που εκτιμάται ότι θα παραμείνουν ανεξόφλητες την 31.12.2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ και ΝΠΔΔ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

+	[Σχ. Προϋπ. 2019 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2018 (εκτίμηση)» \ 5. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων]
-	[Π/Υ 2019] ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (κωδικοί με διάκριση .02+.03)
+	[Π/Υ 2019] Δαπάνες τρέχουσας χρήσης που εκτιμάται ότι θα παραμείνουν ανεξόφλητες την 31.12.2019

Εναλλακτικά, εφόσον έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό έτους 2019 το σύνολο των εκτιμώμενων απλήρωτων υποχρεώσεων κατά την 31.12.2018, τότε μπορεί να γίνει η εύλογη παραδοχή ότι οι απλήρωτες υποχρεώσεις κατά την 31.12.2019 θα είναι μηδενικές. Αντίστοιχα, εάν στις απλήρωτες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται και οφειλές που έχουν διακανονιστεί έτσι ώστε το σύνολο ή τμήμα αυτών να εξοφληθεί μετά τις 31.12.2019, τότε μπορεί να γίνει η εύλογη παραδοχή ότι οι απλήρωτες υποχρεώσεις κατά την 31.12.2019 θα είναι ίσες με αυτό το ύψος των διακανονισμένων υποχρεώσεων που πρέπει να αποπληρωθεί μετά την 31.12.2019. Αντίστοιχη υπόθεση μπορεί να πραγματοποιηθεί και για την περίπτωση καταγεγραμμένων υποχρεώσεων στη γενική λογιστική οι οποίες τελούν σε εκκρεμοδικία και εκτιμάται ότι θα τελεσιδικήσουν μετά την 31.12.2019.

Γ. Υπο-πίνακας «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ»

Στον υπο-πίνακα «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ» του δελτίου «**Σχ. Προϋπ. 2019**» υπολογίζεται, σε εφαρμογή της εγκυκλίου του (γ) σχετικού, το δημοσιονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει από το σχέδιο προϋπολογισμού έτους 2018 του κάθε φορέα, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ισχύει για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που καταρτίζουν και εκτελούν προϋπολογισμό σε ταμειακή βάση (βλ. Παράρτημα Ι). Συγκεκριμένα, σε αυτόν τον υπο-πίνακα» περιλαμβάνονται τα εξής πεδία:

cash: ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ ΧΡΗΣΗΣ (ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ) (esS4-exX4): Υπολογίζεται αυτόματα ως η διαφορά των ποσών που έχουν εγγραφεί σε Κ.Α. Εσόδων και Εξόδων που αφορούν σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

adj: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΛΗΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ [(is5γρα έτους ν) - (is5γρα έτους ν-1)]: Συμπληρώνεται από τους στατιστικούς αντιπροσώπους ως εξής:

[Στήλη «31.12.2018 (Εκτίμηση)»]: Υπολογίζεται η μεταβολή των υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, ως η διαφορά των εκτιμώμενων υποχρεώσεων της 31.12.2018 και των υποχρεώσεων της 31.12.2017, με τον εξής τρόπο:

+	[Σχ. Προϋπ. 2019 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2018 (εκτίμηση)» \ is5γρα. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης
-	[ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ 5γρα. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης

- ✓ Αν η διαφορά είναι αρνητική, δηλαδή αν εκτιμάται ότι οι υποχρεώσεις προς τρίτους θα μειωθούν κατά τη διάρκεια του 2018, τότε το ποσό της μεταβολής καταχωρείται στο εν λόγω πεδίο με θετικό πρόσημο.
- ✓ Αν η διαφορά είναι θετική, δηλαδή αν εκτιμάται ότι οι υποχρεώσεις τρίτους θα αυξηθούν κατά τη διάρκεια του 2018, τότε το ποσό της μεταβολής καταχωρείται στο εν λόγω πεδίο με αρνητικό πρόσημο.

[Στήλη «31.12.2019 (Πρόβλεψη)»]: Υπολογίζεται η μεταβολή των υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης κατά τη διάρκεια του έτους 2019, ως η διαφορά των προβλεπόμενων υποχρεώσεων της 31.12.2019 και των εκτιμώμενων υποχρεώσεων της 31.12.2018, με τον εξής τρόπο:

+	[Σχ. Προϋπ. 2019 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΣΤΗΛΗ 31.12.2019 (Προβλέψεις) \ is5γρα. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης
-	[Σχ. Προϋπ. 2019 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΣΤΗΛΗ 31.12.2018 (Εκτιμήσεις) \ is5γρα. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η κατάρτιση προϋπολογισμού σύμφωνα με τις οδηγίες των αποφάσεων του β' σχετικού οδηγεί εκ των πραγμάτων σε πρόβλεψη για μείωση των υποχρεώσεων κατά τη διάρκεια του έτους του προϋπολογισμού. Επομένως, η διαφορά πρέπει να είναι αρνητική και, συνεπώς, το ποσό της μεταβολής καταχωρείται στο εν λόγω πεδίο με θετικό πρόσημο.

fiscal: ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ (+) / ΈΛΛΕΙΜΜΑ (-) ΧΡΗΣΗΣ: Υπολογίζεται αυτόματα ως το άθροισμα του ισοζυγίου εσόδων – εξόδων χρήσης που αφορούν σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές και της μεταβολής υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της γενικής κυβέρνησης (δηλαδή ισχύει $fiscal = cash + adj$).

Δ.Πίνακας «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ»

Ο συγκεκριμένος υπο-πίνακας συμπληρώνεται από τους στατιστικούς ανταποκριτές **μόνο** στην περίπτωση που, κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού, έχει αξιοποιηθεί η δυνατότητα του άρθρου 3§Β.3.1 της απόφασης του (β) σχετικού που αφορά στους Δήμους και τα ΝΠΔΔ τους, για υπέρβαση του ανώτατου ορίου της ΟΜΑΔΑΣ ΕΣΟΔΩΝ 1 στην κατηγορία 03 « ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ», όπως αυτό προσδιορίζεται από την εφαρμογή του γενικού κανόνα, εφόσον ο φορέας έχει προβεί σε λήψη απόφασης αύξησης των τελών και των δικαιωμάτων σε αυτή την κατηγορία. Προκειμένου να

διενεργηθεί σωστά ο έλεγχος ρεαλιστικότητας του σχεδίου π/υ 2019 από το Παρατηρητήριο, στον υπο-πίνακα πρέπει να συμπληρωθούν τα εξής στοιχεία για τους ΚΑΕ 031, 032, 033 και 034:

Α.Δ.Α. απόφασης: Σε αυτό το πεδίο καταχωρείται ο Αριθμός Διαδικτυακής Ανάρτησης της απόφασης αύξησης των ανταποδοτικών τελών και δικαιωμάτων στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ (πχ 8ΑΝΤΑΠΟ-ΑΥΞ). Στην περίπτωση που οι αποφάσεις είναι περισσότερες από μία, τότε αυτές διαχωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα.

Εκτιμώμενη αύξηση βεβαιωθέντων εσόδων έτους 2019: Σε αυτό το πεδίο καταχωρείται το ποσό κατά το οποίο εκτιμάται ότι θα αυξηθούν τα βεβαιωθέντα τέλη και δικαιώματα στους ΚΑΕ της κατηγορίας 03 για το έτος 2019 λόγω της εφαρμογής των νέων συντελεστών. Εφιστάται η προσοχή των ανταποκριτών στο ότι **σε αυτό το πεδίο ζητείται να καταχωρηθούν τα ποσά της αύξησης των βεβαιώσεων και όχι των εισπράξεων**, δηλαδή πρέπει να καταχωρηθούν τα ποσά των επιπλέον βεβαιώσεων πριν την εφαρμογή του συντελεστή εισπραξιμότητας της τελευταίας κλεισμένης χρήσης στον οποίο γίνεται αναφορά του άρθρου 35B.3.1 της ως άνω απόφασης. Στην περίπτωση, που σε κάποιον από τους Κ.Α.Ε. του υπο-πίνακα αναγράφονται περισσότερες από μία αποφάσεις, στο πεδίο αναγράφεται το συνολικό ποσό της εκτιμώμενης αύξησης των βεβαιωθέντων εσόδων για το έτος 2019.

Τέλος, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί και σε αυτή την περίπτωση ότι **ο πίνακας «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ» του δελτίου Σχ. Προϋπ 2019 είναι απαραίτητο να συντάσσεται με τη συμμετοχή των υπευθύνων κατάρτισης του προϋπολογισμού του κάθε υπόχρεου φορέα.**

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση αναφορικά με τη διαδικασία ενσωμάτωσης των σχεδίων στη βάση.

Το παρόν έγγραφο έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου, στη διαδρομή : Το Υπουργείο Εγκύκλιοι - Αποφάσεις.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Κ. ΠΟΥΛΑΚΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
3. Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Τοπ. Αυτ/σης και Αναπτ. Πολιτικής
4. Δ/ση Οικονομικών Τοπ. Αυτ/σης
  - Τμήμα Παρακολούθησης & Επεξεργασίας Οικονομικών Στοιχείων ΤΑ
  - Τμήμα Οικονομικής Διοίκησης και Προϋπολογισμού ΤΑ
5. Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (με την παράκληση να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
Μεθοδολογία προσδιορισμού δημοσιονομικού αποτελέσματος
Γενικής Κυβέρνησης

Η μεθοδολογία προσδιορισμού του δημοσιονομικού αποτελέσματος που προκύπτει από τους προϋπολογισμούς των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης - όπως αυτή αποτυπώνεται στην αρ. 2/52435/ΔΠΓΚ/07.07.2018 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών με αντικείμενο την κατάρτιση προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης οικονομικού έτους 2019 (γ' σχετικό) - απορρέει από τις κατευθύνσεις και το πλαίσιο καταγραφής και παρακολούθησης των δημοσιονομικών στοιχείων που θέτει το «Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών 2010» (European System of Accounts 2010), εφεξής ESA 2010, όπως αυτό έχει θεσπιστεί με τον αρ. 549/2013 Κανονισμό (ΕΚ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013.

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που καταρτίζουν και εκτελούν προϋπολογισμό σε ταμειακή βάση υπολογίζεται ως εξής:

(+)	Έσοδα (εισπράξεις) έτους Χ από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές
(-)	Έξοδα (πληρωμές) έτους Χ από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές
(=)	Ισοζύγιο εσόδων και εξόδων έτους Χ από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές
(+) / (-)	Μείωση / αύξηση απλήρωτων υποχρεώσεων προς τρίτους κατά το έτος Χ
(=)	<u>Δημοσιονομικό πλεόνασμα (+) / έλλειμμα (-) έτους Χ</u>

Διευκρινίσεις

Τα **έσοδα (εισπράξεις) από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές** αποτελούνται από όλες τις κατηγορίες εσόδων του προϋπολογισμού με εξαίρεση τους Κ.Α.Ε. του χρηματικού / ταμειακού υπολοίπου (καθότι δεν αποτελούν έσοδα της χρήσης) και τους Κ.Α.Ε. για την καταγραφή των εισροών από δανεισμό και (μόνο στις περιφέρειες) τους Κ.Α.Ε. εκποίησης αξιών. Αντίστοιχα, τα **έξοδα (πληρωμές) από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές** αποτελούνται από όλες τις κατηγορίες εξόδων του προϋπολογισμού με εξαίρεση τους Κ.Α.Ε. για την καταγραφή των εκροών για την πληρωμή χρεολυσίων και (μόνο στις περιφέρειες) για την αγορά αξιών. Από τη διαφορά των δύο μεγεθών εξάγεται το **ισοζύγιο εσόδων και εξόδων από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές σε ταμειακή βάση**.

Για τον προσδιορισμό του δημοσιονομικού αποτελέσματος είναι απαραίτητη η **προσαρμογή του ισοζυγίου εσόδων και εξόδων από ταμειακή βάση σε δεδουλευμένη βάση (κατά ESA 2010)**. Αυτό πραγματοποιείται μέσω της ενσωμάτωσης της **μεταβολής των απλήρωτων υποχρεώσεων (εκτός δανείων) προς τρίτους** (δηλαδή προς φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης) κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, η οποία υπολογίζεται ως εξής:

(+)	Απλήρωτες υποχρεώσεις (εκτός δανείων) προς τρίτους 31.12 έτους Χ
(-)	Απλήρωτες υποχρεώσεις (εκτός δανείων) προς τρίτους 31.12 έτους Χ-1
(=)	<u>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων κατά τη διάρκεια του έτους Χ</u>

Εάν η μεταβολή των υποχρεώσεων προς τρίτους είναι θετική, δηλαδή αυξήθηκαν (ή εκτιμάται ότι θα αυξηθούν εάν πρόκειται για πρόβλεψη), τότε για τον προσδιορισμό του δημοσιονομικού αποτελέσματος το ποσό της αύξησης αφαιρείται από το ποσό του ισοζυγίου εσόδων και εξόδων. Εάν η μεταβολή των υποχρεώσεων προς τρίτους είναι αρνητική, δηλαδή μειώθηκαν (ή εκτιμάται ότι θα μειωθούν εάν πρόκειται για πρόβλεψη), τότε για τον προσδιορισμό του δημοσιονομικού αποτελέσματος το ποσό της μείωσης αφαιρείται από το ποσό του ισοζυγίου εσόδων και εξόδων.